

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CONCILIIS, ET|| ECCLESIA MILITANTE,|| QVATVOR LIRBRIS||
COMPREHNSA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XV. Summum Pontifice[m] Caput esse totius Ecclesiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53873)

CAPVT XV.

Summum Pontificem caput esse totius Ecclesie.

HAM verò, vt rei veritas declaretur, adferemus ac demōstrabimus aliquot propositiones, quarum hæc sit PRIMA. *Romanus Pontifex est pastor, & caput, non solum omnium Ecclesiarum particularium, sed etiam totius vniuersalis Ecclesie simul congregatæ, à Christo immediatè constitutus.* Hæc est contra primum fundamentum aduersariorum, quæ tamen si probata est fusissimè in libris de Pontifice, tamen etiam hoc loco breuiter probanda est.

Igitur probatur PRIMO ex Scriptura. Petrus est fundamentum Ecclesie, à Christo positum, iuxta illud: *Tu es Petrus, & super hanc petram adificabo Ecclesiam meam*, Matthæi 16. Proinde caput, ac pastor; nam quod est in domo fundamentum, est in corpore caput, & in grege pastor. Vt enim fundamentum non pendet à domo, sed domus à fundamento, ita etiam caput non pendet à corpore, sed corpus à capite, & pastor nõ pendet à grege, sed grex à pastore. Quod autem per Ecclesiam eo loco intelligatur Ecclesia vniuersalis, etiam congregata, vt est generale Concilium, probatur ex cap. Matth. 18. vbi de eadem sua Ecclesia Christus dicit: *Si eos non audierit, dic Ecclesia.* Quo loco per Ecclesiam intelligunt aduersarij generale Concilium.

Præterea Ecclesia congregata, siue Concilium propriissimè est Ecclesia Christi, vt etiam aduersarij concedunt; nam Ecclesia est congregatio fidelium, ergo quò magis fideles sunt congregati & vniti, eò magis propriè sunt Ecclesia; at stultum est, cum aliquid de alio absolutè pronuncietur, excipere id, quod propriissimè per illud significatur: ergo cum Christus dicit: *Super hanc petram adificabo Ecclesiam meam*, stultè excipitur Ecclesia vniuersalis congregata, cum ea propriissimè sit Ecclesia.

Denique, Ecclesia Christi semper est congregata formaliter, quia est vnum regnum, vna familia, vnus grex, licet di-

Spersa videatur quantum ad locum: igitur si Pontifex est pastor, & caput Ecclesiæ, non certè dispersæ, quæ nulla est, sed congregatæ Ecclesiæ est pastor, & caput. Idem habetur et illo Ioann. ultimo: *Pasce oues meas*. Nam etsi aduersarij dicunt, Dominum dixisse: *Pasce oues meas*, non Ecclesiam meam, tamen Ecclesia in oratione de Pontifice explicat: *Deus omnium fidelium pastor, & rector, qui famulum tuum N. Ecclesia tua præesse voluisti*. Et præterea, vel Ecclesia congregata, siue Concilium generale pertinet ad oues Christi vel nō; si pertinet, ergo Ecclesiæ congregatæ, & Concilij generalis pastor est Petrus; si non pertinet, ergo Christiani per congregationem desinunt esse oues Christi, quod est absurdissimum.

SECUNDO probatur ex Conciliis; nam Concilium CHALCEDONENSE in epist. ad Leonem disertis verbis fatetur, S. Leonem caput fuisse totius illius Concilij, quod fuit omnium maximum, & in quo tota Ecclesia congregata conspiciebatur: *Quibus, inquit, tu quidem et caput præeras*. Item Concilium LVGDVNENSE, ut habetur capitulum Vbi periculum, de electione in Sexto, vocat Pontificem rectorem vniuersalis Ecclesiæ, non igitur solum particularem Ecclesiarum est rector. Similiter in Concilio FLORENTINO definitum est, Pontificem esse totius Ecclesiæ caput, & accepisse à Domino plenissimam potestatem vniuersalem Ecclesiam regendi. Concilium CONSTANTIENSE sess. 15. damnauit hæresim Ioannis Huis dicentis, nō esse Papam caput Ecclesiæ.

Probatur TERTIO rationibus. PRIMO, Papa est vniuersali caput, ergo vnius corporis caput. at Ecclesiæ particularis seorsim sumptæ non sunt vnum corpus, ergo Papa est caput Ecclesiæ vniuersalis. SECUNDO, Ecclesia vniuersalis est vnum corpus visibile, ergo habere debet vnum caput visibile, alioquin videbitur monstrum. at nō est fingere alium quam Papam, ergo Papa caput est totius Ecclesiæ simul. TERTIO, Papa est immediatus vicarius Christi, ut habetur in Concilio Lugdunensi & Florentino citatis, necnon in Concilio Constantiensi sessio. 8. vbi damnatur hæresis VViclefi dicentis, Papam non esse immediatum Christi vicarium: neque illi aduersarij negant; ergo præstet iis omnibus loco Christi qui

quibus Christus ipse inuisibiliter præest, & quibus etiam præesset visibiliter, si visibiliter adesset: Christus autem præest, & præesset visibiliter, si adesset visibiliter, non solum Ecclesiis particularibus, sed etiam toti Ecclesiæ vniuersali, & generalibus Conciliis; igitur etiam Papa præest Ecclesiæ vniuersali.

CAPVT XVI.

Non esse in Concilio summam potestatem.

SIT iam altera propositio. *Summa potestas Ecclesiastica non est in Ecclesia, vel Concilio, remoto Papa, aut formaliter, aut suppletiuè.*

Hæc est contra alterum fundamentum aduersariorum, & quidem non esse formaliter in Ecclesia, vel in Concilio summam potestatem, qualis est in Papa, ex Scripturis apertè colligitur. Nam secundum Scripturas Ecclesia nõ est Democrazia, vel Aristocrazia, sed Monarchia, siue regnũ Christi, iuxta illud Psal. 2. *Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Syon montem sanctum eius.* Et Luc. 1. *Regni eius non erit finis.* Et Ioan. 18. non dixit Christus cùm interrogaretur: *Ergo Rex es tu?* non sum Rex, aut regnum meum non est in hoc mundo, sed ait: *Regnum meum non est ex hoc mundo,* id est, est quidem in hoc mundo, sed non est tale regnum, quale tu putas, quale est Herodis, & similia Regum. Denique, Scriptura passim vocat Christum Regem, & Ecclesiã regnum eius, ex quo sequitur, vt ab vno regi debeat, non à multis ipsa Ecclesia, quemadmodum gubernantur omnia regna.

Quod autem non sit suppletiuè hæc auctoritas in Ecclesia, ostenditur hac ratione. Non habet Ecclesia hanc auctoritatem à seipsa, nec ab alio; igitur nullo modo habet. Quod à seipsa non habeat, manifestè probat discrimen, quod est inter regnum Christi, & regna cetera; non enim est Ecclesia tale regnum, qualia sunt regna huius mundi, in quibus summa potestas est in Rege, sed à populo profecta, & deriuata, & proinde radicaliter, & suppletiuè eadem potestas est in regno. Nam in regno Christi summa potestas est in Christo, & non deriuata vilo modo à populo; in regnis enim hominũ,

potest.